

HOOGWERKERS

Om te kunnen werken op moeilijk bereikbare plaatsen, kan een hoogwerker worden gebruikt. Een hoogwerker is een verplaatsbaar hefwerktuig, ingericht voor het heffen van personen. Met een hoogwerker is het mogelijk om veilig en efficiënt op hoogte te werken. Tegelijk betekent het werken met hoogwerkers blootgesteld worden aan gevaren. Gevaren die door het nemen van maatregelen tot het niveau van een acceptabel risico teruggebracht moeten worden.

Risico's

De maximale werkhogte en de bewegingsmogelijkheden van hoogwerkers nemen steeds toe. De risico's ook:

- ✚ kantelgevaar als gevolg van ondeskundig gebruik of doordat de hoogwerker of zijn beveiligingen niet in goede staat zijn;
- ✚ bezwijken van de hoogwerker of delen ervan, door dezelfde oorzaken;
- ✚ klem- en knelgevaar doordat met de werkbak vaak in de onmiddellijke nabijheid van objecten moet worden gemanoeuvreed;
- ✚ valgevaar door in de constructie optredende versnellingen en vertragingen, door mechanisch falen of door valgevaarlijke handelingen of manoeuvres vanuit de werkbak.

HOOGWERKERS

Enkele uitvoeringseisen

- ✚ Hoogwerkers moeten zijn voorzien van voldoende ondersteuningspunten, zoals stempels en uithouders en zijn opgesteld op een voldoende draagkrachtige ondergrond.
- ✚ Voldoende draagkrachtige uithouders. De stempels moeten voorzien zijn van een schroefspil of een andere zelfremmende constructie. Stempels en uithouders mogen hun stand niet ongewild kunnen verlaten.
- ✚ Wielen die niet kunnen worden geblokkeerd tegen verrijden/verdraaien, gelden niet als ondersteuningspunten, tenzij er voldoende overige wielen geblokkeerd kunnen worden.
- ✚ Hoogwerkers met stempels dienen te zijn uitgerust met een voorziening waarbij de werkbak slechts kan vertrekken uit transportstand, nadat de stempels zijn uitgezet. De stempels mogen pas kunnen worden ingetrokken nadat de werkbak in de transportstand is teruggekeerd. Uitgezonderd zijn hoogwerkers waarbij rijden en stempelen niet motorisch, maar handmatig gebeuren en de vloerhoogte 5 m of minder is.
- ✚ Mobiele hoogwerkers zijn in alle richtingen verplaatsbaar; zij moeten tijdens het rijden met geheven last voldoende gezeurd zijn tegen kantelen (goede en draagkrachtige rijweg, beperkte rijsnelheid, aangepaste remwerking).
- ✚ Bij sommige hoogwerkers is de bediening van één of meer van de bewegingen van de hoogwerker of delen ervan mogelijk van meer dan één plaats. In die gevallen moeten de bedieningsinrichtingen zodanig worden beveiligd dat zonder medewerking van de bestuurder geen bediening mogelijk is vanaf een andere plaats dan die waar de bestuurder zich bevindt.
- ✚ Op de bedieningsplaats(en) moet duidelijk leesbaar, in de Nederlandse taal, zijn aangegeven hoe de hoogwerker veilig kan worden gebruikt, inclusief gegevens over de toelaatbare capaciteit en het maximum aantal personen.
- ✚ Op de bedieningsplaats moet een noodstopvoorziening aanwezig zijn, waarmee de bewegingen blijvend kunnen worden uitgeschakeld.
- ✚ Alle plaatsen op een hoogwerker waar tijdens normaal bedrijf personen werkzaamheden verrichten, moeten langs een veilige weg bereikbaar zijn. Deze plaatsen moeten rondom zijn beschermd tegen valgevaar. Door minstens 1,10 m hoog leuningwerk en een minstens 0,15 m hoge voetstootlijst. Tussenregels moeten zodanig zijn geplaatst, dat de openingen niet groter zijn dan 0,55 m. Deze beveiliging mag niet wegneembaar zijn uitgevoerd (kettingen, touwen en kabels zijn niet toegestaan).
- ✚ Bij schaarhoogwerkers moet de hoogwerker rondom zijn beschermd tegen knelgevaar (zie fig. 2). Kleine hoogwerkers, die een opening van 1,20 m breed en 2 m hoog kunnen passeren, mogen hiervan afwijken.
- ✚ Zij moeten dan wel een voorziening hebben die bij klemgevaar de daalbeweging stop zet. Verder dalen is hierbij pas mogelijk na een interval, én een bewuste actie.
- ✚ Een hoogwerker moet duidelijk voorzien zijn van een aantal opschriften:
 - fabrieksmerk; · herkenningnummer; · bouwjaar; · maximaal toelaatbare werklast;
 - maximaal aantal personen.
- ✚ Zowel werkbak als heflakken en uitstekende delen moeten zijn voorzien van veiligheidssignalering (zie voor norm Abomafoon 3.16).
- ✚ Een hoogwerker moet in goede staat van onderhoud verkeren. Hij moet periodiek worden onderhouden en minstens eenmaal per jaar aan een deskundige keuring worden onderworpen. **STICKER !**
- ✚ Een hoogwerker moet een voorziening hebben, die het mogelijk maakt om de werkbak bij uitval van de normale krachtbron naar een veilige positie te brengen.

HOOGWERKERS

Gebruik van veiligheidsgordel (aangepast 12-10-2007 !)

Een internationale werkgroep van organisaties van fabrikanten en verhuurders van hoogwerkers en deskundigen (IPAF en CPA) heeft enige tijd geleden het instructieblad 'Safety harnesses in mobile elevating work platforms' uitgegeven (zie www.ipaf.org).

- ✚ In dit instructieblad doet de werkgroep de aanbeveling om in de werkbak van een telescoop- of knikhoogwerker altijd een veiligheidsgordel te dragen.
- ✚ Een doorsneegordel met veiligheidslijn van 2 meter en een valdemper is hiervoor ongeschikt. Zo'n gordel beperkt weliswaar de gevolgen van een val ('fall-arrest'), maar voorkomt de val niet. In de meeste gevallen zal de valhoogte zo'n 5 meter zijn (lengte veiligheidslijn samen met de uitgetrokken valdemper).
- ✚ De schokbelasting op de werkbak, als gevolg van een dergelijke val, kan de hoogwerker doen kantelen. Ook is het maar de vraag of de bevestigingspunten aan de werkbak berekend zijn op een dergelijke belasting.
- ✚ Het is van belang dat de veiligheidsgordel een val uit de werkbak voorkomt ('fall-restraint'). Om deze reden moet een veiligheidslijn zo kort zijn, dat je wel het werk kunt uitvoeren, maar dat je onmogelijk uit de werkbak kunt vallen. De lijn mag in lengte instelbaar zijn en de werkbak moet voldoende mogelijkheden bieden om de lijn doeltreffend te kunnen aanhaken. Op schaarhoogwerkers is het gebruik van veiligheidsgordels in de regel niet noodzakelijk.

Een schaarhoogwerker is in de regel voorzien van een werkbak met 1,10 m hoog leuningwerk. Dit voldoet ruimschoots aan de eisen die het Arbobesluit stelt om valgevaar vanaf een werkbordes te voorkomen, zonder gebruik te hoeven maken van een veiligheidsgordel (art. 3.16).

WERKEN MET DE HOOGWERKER

- ✚ Een hoogwerker mag alleen worden gebruikt door personen die na een gedegen instructie (mede op basis van de gebruikershandleiding) met de bediening ervan vertrouwd zijn. Daarnaast moeten ze in ieder geval 18 jaar of ouder zijn.
- ✚ Een cursus (is naast deze toolboxmeeting) aan te raden. Deze bestaat uit een halve dag met een theoretisch en een praktisch gedeelte. (Net als bij het werken met de heftruck).
- ✚ Een hoogwerker mag slechts worden gebruikt door personen die na een gedegen instructie (mede op basis van de gebruikershandleiding) met de bediening ervan vertrouwd zijn. Zij moeten 18 jaar of ouder zijn.
- ✚ Het heffen en verplaatsen moet met de nodige voorzichtigheid gebeuren.
- ✚ Een hoogwerker mag slechts worden bediend vanaf het daarvoor bestemde hefvlak.
- ✚ Met een hoogwerker mogen in de regel geen hijswerkzaamheden worden verricht. Slechts handgereedschappen en/of benodigde materialen mogen worden vervoerd. Deze mogen niet buiten de werkbak uitsteken.
- ✚ Speciale voorzieningen aan de bak, zoals een rek voor bouwmaterialen of gereedschap, of een hijswerktuig zijn in beginsel niet toegestaan, tenzij deze risicoverhogende factoren in de risicoinventarisatie -evaluatie van de machine zijn meegenomen. De gebruikershandleiding moet dan de toegevoegde functie beschrijven.
- ✚ Bij kans op aanrijdingen moeten er afzettingen worden geplaatst, bijvoorbeeld met hekken of kegels. Zonodig moet het verkeer in overleg met de wegbeheerder worden omgeleid.
- ✚ Het in- of uitstappen op hoogte is niet toegestaan.